

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Michálíka a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 21. apríla 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **M. N.**, pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., o dovolaní obvineného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 11. augusta 2009, sp. zn. 5To 176/2009, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 14. mája 2009, sp. zn. 1T 146/2008, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **M. N. s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 14. mája 2009, sp. zn. 1T 146/2008, bol obvinený **M. N.** uznaný vinným zo spáchania zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d/ Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že :

dňa 3. apríla 2008 v čase medzi 16.20 hod. a 18.30 hod. pri vykonaní bezpečnostnej prehliadky príslušníkmi OO PZ Banská Bystrica – západ, bolo u neho nájdených 12 ks nabalenej zelenej aromatickej rastliny sušiny, z ktorých 6 ks malých umelohmotných vrecúšok o hmotnosti 9,25 gramu s uzatváracou lištou o rozmeroch 7,5 x 4 cm bolo vložených do cigaretovej krabičky zn. Sparta a 6 kusov malých umelohmotných vrecúšok o hmotnosti 10,01 g s uzatváracou lištou o rozmeroch 7,5 x 4 cm bolo vložených do obalu z hygienických vreckoviek a tiež bolo u neho nájdené umelohmotné vrecúško s uzatváracou lištou olepené papierovou lepiacou páskou žltej farby s obsahom vysušeného, čiastočne rozdrobeného

materiálu zelenej farby o hmotnosti 36,61 g, kde skúmaním uvedenej látky Kriminalistickým a expertíznym ústavom PZ Slovenská Ľupča bolo zistené, že sa jedná o konope o hmotnosti 9,25 g s obsahom 0,7 % hmotnostnej látky THC, kde toto množstvo predstavuje 7 až 19 obvykle jednorázových dávok, konope o hmotnosti 10,01 g s obsahom 0,7 % hmotnostnej látky THC, kde toto množstvo predstavuje 7 až 20 obvykle jednorázových dávok a konope o hmotnosti 36,61 g s obsahu 0,5 % hmotnostnej látky THC, kde toto množstvo predstavuje 18 až 73 obvykle jednorázovej dávky, pričom uvedené látky podliehajú ustanoveniam zákona číslo 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach v znení neskorších predpisov.

Za to mu bol uložený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. d/, písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 46 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov a 6 mesiacov, so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia (§ 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák.). Podľa § 73 ods. 2 písm. c/ Tr. zák. mu bolo uložené tiež ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol súčasne zrušený výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 2T 72/2008, z 29. apríla 2008, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

O odvolaní prokurátorky okresnej prokuratúry proti vyššie uvedenému rozsudku rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 11. augusta 2009, sp. zn. 5To 176/2009, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o súhrnnom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a rozhodujúc podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného M. N. odsúdil podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 8 mesiacov s tým, že na výkon tohto trestu ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výroky o trestoch z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 2T 72/2008, z 29. apríla 2008 a z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4T 81/2008, z 10. februára 2009. V ostatných častiach zostal napadnutý rozsudok nezmenený.

Dňa 31. marca 2011 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené dovolanie obvineného a zároveň doplnenie odôvodnenia dovolania, podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. R. U., smerujúce proti vyššie uvedeným rozsudkom, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. h/ a písm. i/ Tr. por. (č. l. 240 – 246, 288 - 289).

Obvinený predovšetkým uviedol, že krajský súd pri svojom rozhodovaní o uložení súhrnného trestu nesprávne zrušil len výroky o treste uložené rozhodnutím Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 2T 72/2008, z 29. apríla 2008 a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4T 81/2008, z 10. februára 2009, keďže bolo potrebné zrušiť aj rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 1T 37/2009, ktoré skončilo právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody. Podľa jeho názoru z doslovného znenia ustanovenia § 42 ods. 1 Tr. zák. vyplýva, že súd je povinný uložiť súhrnný trest odňatia slobody, pokiaľ spáchal trestný čin skôr, ako bol právoplatne odsúdený za iný jeho trestný čin. Trestného činu v trestnej veci vedenej Okresným súdom Žiar nad Hronom pod č. 1T 37/2009 sa pritom dopustil skôr (dňa 20. mája až 21. mája 2008) ako trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen z 29. apríla 2008 nadobudol právoplatnosť (dňa 27. mája 2008). Odvolací súd mal teda podľa jeho názoru vychádzať nie z dátumu, kedy mu bol predmetný trestný rozkaz doručený, ale z dátumu jeho právoplatnosti.

V súvislosti s absenciou aplikácie ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. krajským súdom v konaní vedenom pod č. 5To 176/2009 obvinený poukázal na povahu, charakter a závažnosť ním spáchaného trestného činu, možnosti jeho nápravy ako i na pomery, ktoré sa týkajú jeho osobnostného hodnotenia, ktoré uvedený súd podľa jeho názoru vôbec nevzal do úvahy. Uložený trest vo výmere 8 rokov a 8 mesiacov považuje za neprimerane prísny, a to aj vzhľadom na to, že trestných činov sa dopustil z dôvodu svojej závislosti na drogách (potvrdil to znalecký posudok MUDr. R. L.), ktorej sa pokúšal zbaviť. Má za to, že tieto okolnosti bolo možné hodnotiť ako okolnosti, na základe ktorých aj v spojitosti s inými okolnosťami možno aplikovať ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák., resp. ustanovenie § 44 Tr. zák.

Obvinený napokon namietol i tú skutočnosť, že bolo povinnosťou Okresného súdu Banská Bystrica spojiť trestnú vec vedenú pod sp. zn. 1T 146/2008 s trestnou vecou vedenou Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 1T 37/2009.

Na základe vyššie uvedených skutočností obvinený M. N. navrhol dovolaciemu súdu po vyslovení porušenia zákona zrušiť napadnutý rozsudok krajského súdu v spojitosti s rozsudkom okresného súdu a vec vrátiť krajskému súdu, event. okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Z písomného vyjadrenia prokurátorky Okresnej prokuratúry Banská Bystrica k predmetnému dovolaniu (č. l. 258 - 260, 294) vyplýva, že táto sa s obvineným uvádzanými dôvodmi dovolania nestotožňuje. Má za to, že krajský súd postupoval správne a v súlade so zákonom, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia tiež podrobne rozviedol, prečo nemohlo dôjsť k zrušeniu rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, sp. zn. 1T 37/2009, z 22. apríla 2009. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. uviedla, že rozhodnutím krajského súdu bol obvinenému uložený trest vo výmere 8 rokov a 8 mesiacov pri použití ustanovení § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák., a teda bola použitá tzv. asperačná zásada v súlade s platným Trestným zákonom. Taktiež nie je podľa nej daný ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., keďže krajský súd postupoval v súlade so zákonom a teda nebol nesprávne použitý žiadny hmotnoprávny predpis.

Z dôvodov vyššie uvedených preto navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného M. N. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta druhá, keďže riadny opravný prostriedok podal prokurátor a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko nie sú splnené zákonné dôvody na jeho podanie (§ 371 ods. 1 písm. h/ a písm. i/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 371 ods. 4 Tr. por. dôvod podľa odseku 1 písm. i/ nemožno použiť, ak zistené porušenie zákona zásadne neovplyvnilo postavenie obvineného.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. v dovolaní možno uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Čo sa týka podaného dovolania, obvinený M. N. namieta predovšetkým tú skutočnosť, že odvolací súd pri ukladaní súhrnného trestu nezrušil okrem výrokov o trestoch trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen z 29. apríla 2008, sp. zn. 2T 72/2008, a rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 10. februára 2009, sp. zn. 4T 81/2008, tiež výrok o treste rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom z 22. apríla 2009, sp. zn. 1T 37/2009, hoci na to boli podľa jeho názoru splnené všetky zákonné podmienky.

Podľa § 41 ods. 2 Tr. zák. ak súd ukladá úhrnný trest odňatia slobody za dva alebo viac úmyselných trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, spáchaných dvoma alebo viacerými skutkami, zvyšuje sa horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody trestného činu z nich najprísnejšie trestného o jednu tretinu; súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej trestnej sadzby odňatia slobody. Horná hranica zvýšenej trestnej sadzby nesmie prevyšovať dvadsaťpäť rokov a pri mladistvých trestnú sadzbu uvedenú v § 117 ods. 1 alebo 3. Popri treste odňatia slobody možno v rámci úhrnného trestu uložiť

aj iný druh trestu, ak by jeho uloženie bolo odôvodnené niektorým zo súdených trestných činov.

Podľa § 42 ods. 1 Tr. zák. ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. spolu s uložením súhrnného trestu súd zruší výrok o treste uloženom páchatel'ovi skorším rozsudkom, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Súhrnný trest nesmie byť miernejší ako trest uložený skorším rozsudkom. V rámci súhrnného trestu súd uloží trest straty čestných titulov a vyznamenaní, trest straty vojenskej a inej hodnosti, trest prepadnutia majetku, peňažný trest, trest prepadnutia veci alebo trest zákazu činnosti, ak bol taký trest uložený už skorším rozsudkom a ak tomu nebráni ustanovenie § 34 ods. 7.

S ohľadom na vyššie citované ustanovenia je zrejmé, že súhrnný trest možno ukladať len pri súbehu trestných činov, pričom o súbeh (konkurenciu) trestných činov ide vtedy, ak ten istý páchatel' spácha dva alebo viac trestných činov pred tým, ako bol za niektorý z nich odsúdený súdom prvého stupňa, pokiaľ nezanikla trestnosť niektorého z nich. Časovou hranicou, ktorá v prípade súbehu oddeľuje zbiehajúce sa trestné činy od ďalších, je vyhlásenie odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, resp. v prípade trestného rozkazu - čo je potrebné vzhľadom na dovolacie námietky obvineného osobitne zdôrazniť – jeho doručenie (nie teda nadobudnutie jeho právoplatnosti), a to za podmienky, že tieto neskôr nadobudnú právoplatnosť. Na uvedené skutočnosti pritom správne poukázal už krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. V tomto smere možno akurát upresniť tú skutočnosť, že trestný rozkaz Okresného súdu Zvolen z 29. apríla 2008, sp. zn. 2T 72/2008, bol obvinenému M. N. doručený presne dňa 15. mája 2008, a teda naozaj ešte pred spáchaním trestného činu (20. až 21. máj 2008), za ktorý bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom z 22. apríla 2009, sp. zn. 1T 37/2009.

S poukazom na vyššie uvedené možno teda konštatovať, že odvolací súd postupoval správne a v súlade so zákonom, keď pri ukladaní súhrnného trestu nezrušil aj výrok o treste

vyššie citovaného rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom, tak ako sa toho domáhal obvinený v podanom dovolaní.

Napriek tomu však Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil určité nedostatky vo výroku napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Predovšetkým malo byť správne uvedené, že rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 1T 146/08, zo 14. mája 2009 sa zrušuje podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/, ods. 2 Tr. por. vo výroku o súhrnnom treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a rovnako tak malo byť uvedené, že obžalovaný M. N. sa odsudzuje podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. d/, písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. h/, písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 8 mesiacov. Taktiež by bolo príhodnejšie uviesť, že podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. sa zrušujú výroky o trestoch z trestného rozkazu Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 2T 72/2008, z 29. apríla 2008 a z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4T 81/2008, z 10. februára 2009, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Pokiaľ ide o tú námietku obvineného M. N., že zo strany odvolacieho súdu mu bol uložený neprímerane prísny trest, resp. že malo byť v jeho prípade použité zmierňovacie ustanovenie § 39 Tr. zák., tak v tomto smere poukazuje Najvyšší súd Slovenskej republiky na stanovisko, sp. zn. Tpj 46/2010, prijaté na zasadnutí trestnoprávneho kolégia dňa 14. júna 2010, z ktorého vyplýva, že *hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006), o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. a na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 (o ukladaní úhrnného, spoločného a súhrnného trestu) alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú taktiež hmotnoprávne, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť „pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“, zakladajúce dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.*

Pokiaľ nejde o situáciu, keď výrok o treste nemôže obstáť v dôsledku toho, že je chybný výrok o vine, možno výrok o treste napadnúť z hmotnoprávnej pozície zásadne len prostredníctvom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Vzájomný vzťah dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. je taký, že prvý z nich je všeobecným hmotnoprávnym dôvodom a druhý špeciálnym hmotnoprávnym dôvodom vzťahujúcim sa k výroku o treste. Z logiky tohto vzťahu potom vyplýva, že samotný výrok o treste okrem prípadov nesprávnej aplikácie ustanovení kogentnej povahy viažucej sa k rozhodovaniu o treste môže byť napadnutý prostredníctvom nie všeobecného, ale len prostredníctvom špeciálneho dovolacieho dôvodu, ktorý sa viaže k takému výroku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. nie je naplnený tým, že obvinenému nebol uložený trest za použitia § 39 Tr. zák. (resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006), v dôsledku čoho uložený trest má byť neprimeraný, lebo pokiaľ súd nevyužil moderačné oprávnenie podľa uvedených ustanovení a trest vymeral v rámci nezniženej trestnej sadzby, nemožno tvrdiť, že trest bol uložený mimo trestnú sadzbu stanovenú Trestným zákonom za trestný čin, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Nepoužitie ustanovenia § 39 Tr. zák. resp. § 40 Tr. zák. v znení účinnom do 1. januára 2006 nezakladá žiadny dovolací dôvod.

A napokon vo vzťahu k tej výhrade obvineného, že malo dôjsť k spojeniu trestnej veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1T 146/2008, s trestnou vecou vedenou na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 1T 37/2009, je potrebné uviesť iba toľko, že táto je z pohľadu ním uplatnených dovolacích dôvodov irelevantná, a preto sa ňou dovolací súd ani nezaoberal.

Záverom možno teda konštatovať, že súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 8 rokov a 8 mesiacov, obvinenému M. N. právoplatne uložený napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, bol vymeraný v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby (na samotnej spodnej hranici po úprave trestnej sadzby trestu odňatia slobody v zmysle tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Tr. zák.), a nie je teda daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. a zároveň tiež nedošlo zo strany uvedeného súdu pri ukladaní trestu k nesprávnej aplikácii žiadneho kogentného hmotnoprávneho ustanovenia, ktoré by opodstatňovalo naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Uvedený záver nemôžu pritom zmeniť ani vyššie naznačené nedostatky, resp. nepresnosti vo výroku napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

Z dôvodov vyššie uvedených preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunuciáte tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 21. apríla 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová